

COLUMN CHRISTIAAN WEIJTS

Stikstof D-Day

24 februari 2023 Leestijd 1 minuut

Luisteren

Leeslijst

Christiaan Weijts is schrijver en essayist. Hij schreef wekelijks een column.

Ruim jij je kamer eens op, om 20.30 uur wil ik dat alles brandschoon is." „Dat lukt me nooit! Op z'n vroegst wordt het 20.35 uur." „Ben jij besodemieterd, 20.30 uur en geen seconde later." „Weet je wat? Bekijk het dan maar helemáál." Zie hier onze stikstofimpasse, kort samengevat. Eerst was het een kleurenkaartje dat alles verlamde. Nu is het

Advertentie

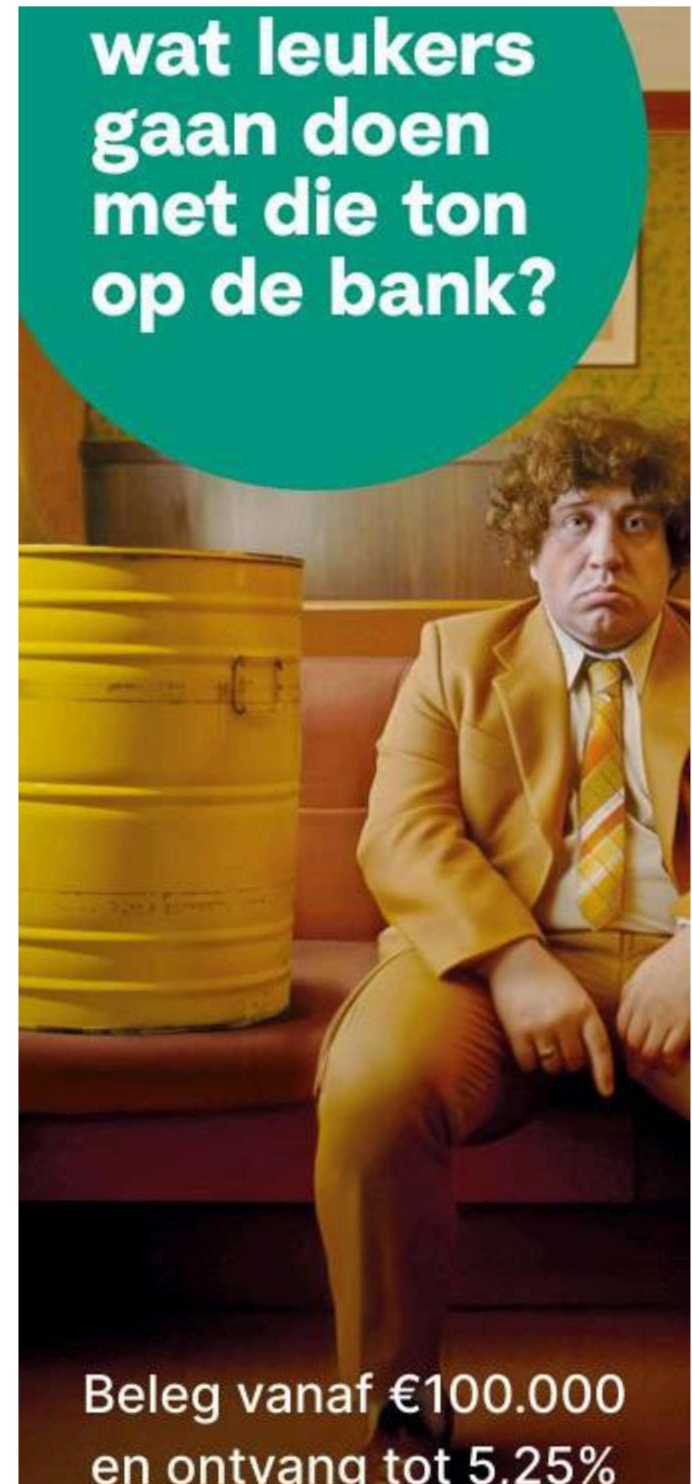

een jaartal - 2030 of 2035 - waardoor CDA'ers en VVD'ers in plattelandspovincies hun hooivorken naar Haagse partijgenoten priemen, en coalitiepartners elkaar spreekwoordelijke fakkels toesteken.

Waarom kiest de regering voor 2030? Niet omdat dan de stikstofinspecteurs uit Uranus langs komen vliegen, maar omdat zo'n rond getal netter in een ruitjesvel past dan, zeg, 5 maart 2031.

Een stikstof D-Day omcirkelen heeft dus iets willekeurigs. Zeker als je er de laatste ambtelijke modelberekeningen op naslaat. Daarin lezen we dat zelfs als we de volledige veehouderij zouden opdoeken, [90 procent van Nederland nog rood blijft op de kaart](#) - met dank aan het buitenland, dat weer andere modellen hanteert.

Curieus. Die Uranese inspecteurs gaan dus überhaupt nooit een opgeruimde kamer aantreffen. En wat nu? Machteloos onder onze zooi wegkruipen maar, in afwachting van het armageddon? Welnee. Er zijn allerlei redenen om

minder veeteelt en meer natuur te willen. Het gaat erom dat we het globaal eens kunnen zijn over dat streven, een richting in durven gaan. Dat geeft modelmatig niet het optimale resultaat, maar wel een verbetering vergeleken met nu.

De stip op de horizon hoort als de vlieg in het urinoir te zijn, die alle zeikerds enigszins in de gewenste richting moet nudgen, en niet de inzet voor een wedstrijdje vér-plassen („moet hij niet vijf millimeter hoger?“)

De enige momenten waarop ik last heb van een *writer's block* is als ik te veel Amerikaanse storytelling-schema's heb bekeken, waardoor mijn prikbord ineens volhangt met post-its vol plotpoints.

Betonnen schema's blokkeren. Begin liever gewoon, met een globale denkrichting, en stel al doende je modellen bij - dynamisch, organisch, in wisselwerking met de realiteit. Zelfs opruimzeloof Marie Kondo schijnt haar neuroses te hebben losgelaten sinds ze kinderen heeft en er dus leven door haar modelwoning is gaan kruipen.

Starre kleurkaartjes en stalen deadlines bezorgen ons land een *policy's block*. Met als clownesk dieptepunt dat de stikstofregeltjes nu ook de uitbreiding van het groene elektriciteitsnet vertragen. Vanwege de minuscule stikstofuitstoot bij díe

werkzaamheden. Pech gehad, energietransitie. Die plotwending mag nog even niet van de plakbriefjes.

Laten we vooral nog jaren debatteren over de exacte datum waarop ons land volgens welk model helemaal af moet zijn. Daarna knopen we er een prachtige strik omheen en leven we nog lang en gelukkig.

Christiaan Weijts *schrijft elke vrijdag op deze plek een column.*

Een versie van dit artikel verscheen ook in [de krant van 24 februari 2023](#).

Delen

Mail de redactie

Over NRC

Over ons
Werken bij
Auteursrecht
Privacy
Leveringsvoorwaarden
NRC-Code
Onze app
Archief
Adverteren

Mijn NRC

Neem een
abonnement
Inloggen
Account aanmaken
Digitale krant
Mijn leeslijst
Mijn abonnementen
Service & bezorging
Nieuwsbrieven

Contact

Redactie
Opinieredactie
De ombudsman
Colofon
AdSales
Klantenservice
Familieberichten

NRC Websites

Mediahuis NRC
NRC Carrière
NRC Webwinkel
NRC Lezersfonds

